

ת"פ 9370/05/14 - המאשימה, מדינת ישראל נגד הנאשמים, אילו קוסאשווילי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 9370-05-14 מדינת ישראל נ' קוסאשווילי (עציר)

07 יולי 2015

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אברהם הימן

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

אילו קוסאשווילי (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד אוראל רוזנצויג

הנאשם וב"כ עו"ד סגרון

גזר דין

עמוד 1

הרקע.

כתב האישום אשר הוגש בתיק זה נגד הנאשם תוקן בדיון שהתקיים לפני כב' השופטת נחמן ביום 10.7.14 במסגרת הסדר טיעון. על פי ההסדר, לאחר שיתוקן כתב האישום, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן, יורשע על פי הודייתו, ויופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר. התביעה הצהירה כי עמדתה היא לעונש מאסר בפועל.

כפי הצהרת הצדדים כך היה: הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, הורשע והופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר.

הנאשם הודה כי, בתאריך 3.5.13 סמוך לשעה תשע וחצי בבוקר, בעת שישבו הנאשם ואשתו ("המתלוננת") ליד "שולחן השבת" (כפי לשון כתב האישום) איים עליה הנאשם כאשר אמר לה: "את לא תצאי מהבית, אם תצאי מהבית ארצח אותך, אם תצאי מהבית זה ברשותי ואוי ואבוי לך אם אדע שיצאת מהבית ללא רשותי". משהשיבה המתלוננת, כי היא אינה אחת מבנותיו ולא חיה תחת עוצר, קם הנאשם ממקומו ותקף את אשתו בכך שזרק עליה את קערת הסלט, הרים אותה מהכיסא וסטר שתי סטירות לפניה. המתלוננת נמלטה מפני הנאשם לחדר הילדות (מן הסתם אחד מחדרי הבית - א.ה.) וסגרה את הדלת. הנאשם המשיך לאיים על המתלוננת לפני בנות בני הזוג שעמדו בדרכו באומרו: "אם תצאי מהחדר אפגע בך".

הנאשם הורשע לפיכך בתקיפת אשתו - משום שתי הסטירות, ואיומים - משום דברי האיום שהשמיע.

ראוי לציין, או אף להדגיש בפתח הדברים, כי מדובר באדם נורמטיבי לחלוטין איש עבודה המפרנס משפחתו בעבודה קשה של ניהול בית עסק המכונה במקומותינו - "מינימרקט", בעיר בת ים. בעקבות מעשיו, הוגש כתב האישום ובצמוד לו הוגשה בקשה למעצר עד תום הליכים. אכן, מציאות היא ולא דמיון, אדם נורמטיבי לחלוטין ללא הרשעות קודמות, נעצר למשך שמונה ימים, בעקבות הבקשה למעצר עד תום הליכים, ובסופו של הליך, מצוי הוא מחוץ לביתו, משום הרחקה מהמתלוננת, במשך שנתיים ימים. זו המציאות בת זמננו ומקומותינו. שמא יובן לא נכון, בהקדמת מילים אלה, איני בא להקל ראש במעשי הנאשם, אך נדמה כי תוצאת ההליך הפלילי הינה מרחיקת לכת ולעניין זה אתייחס בהמשך הדברים.

תסקיר שירות המבחן.

בעקבות הסדר הטיעון הוגש תסקיר משירות המבחן. עיון בתסקיר מגלה כי אכן, מדובר באדם אשר תפיסותיו באשר לניהול התא המשפחתי הן תפיסות רכושניות ונוקשות במיוחד באשר להתנהלות אשתו בתא המשפחתי. הנאשם שולב בתכנית טיפולית במסגרת שירות המבחן. שירות המבחן התרשם לחיוב מהנאשם ומתוצאות ההליך הטיפולי, אם כי מצא שירות המבחן כי הנאשם תופס בתפיסותיו הנוקשות בתחום המחשבתי, כמו גם בצרכי שליטה גבוהים. שירות המבחן ממליץ על חיוב הנאשם בשירות לתועלת הציבור (של"צ) לצד ענישה קונקרטית. ויודגש, שירות המבחן אינו ממליץ על ענישה שיש בה מרכיב של מאסר לרבות לא מרכיב של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש.

באת כוח התביעה, כדרך ושיטת התביעה בעבירות של אלימות בין בני זוג אשר אינה מבחינה כלל ועיקר באמור בתסקיר שירות המבחן, כאילו האמור בתסקיר ועבודתו המבורכת של שירות המבחן אינה קיימת - אחת היא - אלימות בין בני זוג מובילה למאסר בפועל. במקרה זה, הקלה התביעה גישה ועתרה למאסר שירוצה בעבודות שירות. גישה זו מקוריתיה רבים, אך לפי טיעוני התביעה, נשענת היא למעשה, אך ורק על חומרת המעשה והעבירה. לפי נוסחה עיקשת, נוקשה ולמעשה "עיוורת" אחת היא: אדם המכה בן זוגו יש להחמיר עמו הדין כדי עונש של מאסר בפועל - הא ותו לא.

בא כוח הנאשם בא בטרניה נגד גישה זו של התביעה. נדמה כי במקרה שלפני יש ממש בטרניה. לדבריו, מדובר באדם נורמטיבי, אשר עוד בחקירה הודה במעשה, ואף הסביר פשר מעשיו. הנאשם נעצר בגין מעשיו אלה: שתי סטירות, זריקת קערת סלט, ואיומים - למשך שמונה ימים, ולא זו בלבד, אלא שמצוי הוא בהרחקה מביתו במשך שנתיים ימים. לפי גישה זו יש לסיים משפטו של הנאשם במאסר מותנה ושל"צ כפי המלצת שירות המבחן.

דין והכרעה.

המקרה שלפני מבטא באופן מיוחד הדילמה שבתחום הפלילי ובמיוחד הענישה הפלילית, במישור המיוחד שלפני - אלימות בין בני זוג. תחום זה, מביא לפתחו של בית המשפט, מאות רבות של כתבי אישום. מטעמים השמורים עם התביעה, כמעט ואין מיון בהגשת כתבי האישום. בית המשפט מוצף, לשון המעטה, בכתבי אישום אלה. יש וכתב האישום הוא בעבירה של ניסיון תקיפה עת זרק אדם אל עבר אשתו סלסילת קש וזו לא פגעה בה, עד כדי עבירות אלימות קשות ביותר שכתוצאה מהן אושפז הקורבן. תוצאת אי המיון בהגשה מאסיבית, ללא הבחנה של כתבי האישום, היא קשה - במילה אחת - שחיקה.

השחיקה אינה רק מצד התגובה העונשית של בתי המשפט, אלא גם של התביעה, ובוודאי של הנאשמים ובאי כוחם. כידוע, הצפת בתי המשפט בכתבי אישום, בתחום מסוים, ללא הבחנה ומיון, ובהמשך לכך טיעונים לעונש בחומרה רבה מצד התביעה, יוצרת פירות משמעותי בענישה. חבל שכך. חבל שאין התביעה, ובמיוחד התביעה המשטרית, משכילה לערוך הבחנות ולהגיש כתבי אישום במקרים הראויים ממש.

דוגמאות לתופעה זו רבות אביא אחת מהן והיא בעבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל של תושבי "השטחים". התביעה המשטרית, הציפה בתי המשפט באלפי כתבי אישום בתקופות קצרות ביותר, בעבירות אלה, כנגד תושבי השטחים שנכנסו לישראל כדי לעבוד בה. התביעה עתרה להשית מאסרים בפועל על פי מתחם ענישה שתחילתו הוא במאסר בפועל. בתי המשפט התלבטו ונחלקו ביניהם שהרי ברור הוא שאין זה ראוי ונכון לגזור על מאות או אלפי נאשמים מאסרים בפועל בגין עבירה זו ועונש זה בלבד. סופו של דבר, שבית המשפט העליון הבהיר לתביעה כי טעות בידה וכי מתחם העונש ההולם תחילתו במאסר על תנאי (ראו הלכת פסק הדין בעניין "אל הרוש").

במקרה שלפני, מצוי אדם, אשר בלי לפגוע בו, הינו אדם פשוט, המנהל עסק של "מינימרקט", מה שבעבר כונה

"מכולת". איש עבודה ופרנסה, נורמטיבי ביותר, ללא עבר פלילי, אשר בשעת כעס כלפי אשתו שחפצה הייתה לצאת את הבית, ליעד שלא פרשה אותו לפני הנאשם - בעלה - שלפי תפיסותיו האישיות והמשפחתיות, לא מצא כי כך ראוי שאשתו תנהג. לפי הנורמות המקובלות במקומותינו, זכותה של האישה, כאשת הנאשם, לעשות כרצונה. אין היא חפץ או רכוש בעלה. רצונה לצאת לחוף הים בשבת תעשה כן ולבעלה לא תהיה הזכות למנוע זאת ממנה בוודאי לא באלימות, ויודגש, איומים הם אלימות. אם הדבר אינו מקובל על הנאשם, יתכבד ויציע לאשתו להיפרד בדרכיהם, אך לא לנקוט בדרך הרכושנות.

מצד שני, אין מדובר בבני זוג צעירים לימים. הנאשם בן 47 והמתלוננת מן הסתם אינה רחוקה מגיל זה, נשואים הם זה לזו מזה 22 שנים, להם ארבע בנות - הגדולה בת 20 שנה. ניסיון החיים מלמד כי המתלוננת למדה במשך שנות הנישואים הרבות, להכיר הנאשם - בעלה - ולהכיר תפיסותיו - אין התנהלותו, כפי שבאה לידי ביטוי במקרה זה - חדשה עבורה. והנה, במצב דברים זה, בגין אירוע שהיה לפני שנתיים, שספק רב בעיני אם הוא חמור, הוגשה בקשה למעצר הנאשם עד תום הליכים - ויודגש למעצר עד תום הליכים של אדם נורמטיבי לחלוטין חסר הרשעות פליליות. הנאשם נעצר למשך שמונה ימים, ונותר עד עצם היום הזה, בחלוף שנתיים ימים, מחוץ לביתו - קניינו, שיש להניח כי בעמל רב בכספו שהרוויח בזיעת אפיו, הקימו. יש להדגיש ולא להתעלם, כי במשך למעלה משנתיים מתגורר הנאשם, בגפו בדירה שכורה. בלי להתעלם מנורמות משפטיות הרווחות מקומותינו, אני סבור כי מצב דברים זה הוא אבסורדי.

המקרה שלפני ממחיש עד כמה, ההליך הפלילי אינו מתאים וראוי לנסיבות המקרה. סכסוכים בין בני זוג, כפי המקרה שלפני, ראוי שיידונו בהליך מתאים והולם אחר, לאו דווקא בכלים משפטיים - עונשיים - פליליים. אך מעבר למצב האבסורדי, וכאמור, ספק רב בעיני אם התשובה למעשה ולמצב הדברים במקרה שלפני, הוא בהליך פלילי, מצאה התביעה לעתור לעונש של מאסר בפועל. עתירת התביעה למאסר בפועל, הופכת להיות אבסורדית יותר לנוכח תסקיר חיובי של שירות המבחן. ואני שואל, האם במצב דברים זה, אין זה ראוי ונכון יותר, לתביעה, לעתור לעונש של מאסר על תנאי ובמקום מאסר שירוצה בעבודות שירות להסכים להמלצת שירות המבחן לחייב הנאשם בשל"צ?! ועוד שאלה, האם אין לתסקיר שירות המבחן משקל כלשהוא בקביעת העמדה העונשית של התביעה?!

איני יודע לאן, כיום, פני יחסי בני הזוג, לאחר ההליכים המשפטיים המפורטים לעיל. ספק רב בעיני אם יחזרו הנאשם והמתלוננת לחיות יחדיו לאחר שתקופה של שנתיים ימים בה נעדר הנאשם בביתו משום החלטת ההרחקה מביתו, שבאה בעקבות הבקשה למעצר עד תום הליכים. אך נדמה לי, ואני מקווה שאיני טועה, שהמקרה שלפני ממחיש עד כמה אין ההליך הפלילי מתאים לתחום המשפטי שלפני - יחסים בין בני זוג.

איני מקבל עתירת התביעה לעונש. איני מוצא גם להרחיב הדיבור באשר למתחם העונש ההולם כפי שמחייב תיקון 113 לחוק העונשין. גם אם המתחם הבנוי על עקרונות הענישה הפלילית, אשר ספק בעיני אם הם מתאימים למקרה שלפני, הוא של מאסר בפועל מתחילת המתחם ועד סופו, הרי שבעקבות האמור בתסקיר, יש ועל פי עקרון השיקום, לפיו תיקון 113 לחוק קובע כי יש בו כדי לחרוג לקולא ממתחם העונש, אזי העונש במקרה שלפני לא יהיה מאסר בפועל.

אלה העונשים שאני משית על הנאשם:

5 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור הנאשם עבירה של אלימות כלפי גוף אדם לרבות איומים.

בנסיבות המקרה, ועל פי התחום המשפטי שלפני איני גוזר על הנאשם עיצום כספי כלשהוא.

אני מחייב הנאשם לבצע של"צ בהיקף של 160 שעות על פי תכנית שהוכנה עבורו על ידי שירות המבחן. הסברתי לנאשם משמעות השל"צ הנאשם הבין והסכים.

כמו כן, אני מחייב הנאשם להיות בפיקוח שירות המבחן למשך שנה.

עותק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום כ' תמוז תשע"ה, 07/07/2015 במעמד הנוכחים.

אברהם הימן , סגן נשיאה